

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH300052
NAZWA OBSZARU Uroczyska Kujańskie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH300052	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Uroczyska Kujańskie

1.4. Data opracowania 2008-08	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-02
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 25 stycznia 2022 r. w spr. soo Uroczyska Kujańskie (PLH300052)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
17.2023

Szerokość geograficzna
53.3911

2.2. Powierzchnia [ha]:

1018.16

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL41	Wielkopolskie
------	---------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3140			198.45		M	C	C	C	C
3150			29.63		M	A	C	B	B
3160			3.87		M	A	C	A	B
6510			36.15		M	C	C	C	C
7140			7.64		M	A	C	B	C
7220			1.32		M	A	C	B	B
9110			16.39		M	B	C	B	C
9160			10.69		M	D			
9170			10.28		M	D			
9190			93.78		M	A	C	A	A
91D0			76.16		M	B	C	C	C
91E0			60.07		M	B	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.

- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/143/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki			Populacja na obszarze							Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p				P	M	C	B	C	C
M	1337	Castor fiber			p				P	M	C	B	C	C
P	6216	Hamatocaulis vernicosus			p				V	M	C	A	C	B
I	1042	Leucorhinia pectoralis			p				R	M	C	B	C	C
M	1355	Lutra lutra			p				P	M	C	B	C	C
I	1037	Ophiogomphus cecilia			p				P	M	D			
I	1084	Osmoderma eremita			p				P	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N19	20.59
N17	29.27
N06	19.3
N10	5.13
N16	23.52

N12	2.19
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar znajduje się w Borach Kujańskich, kompleksie leśnym otaczającym miejscowość Kujan i jezioro Borówno na Pojezierzu Krajeńskim. Ostoja charakteryzuje się krajobrazem leśno-jeziorno-łąkowym, w której jeziora zajmują najgłębsze zwykle miejsca rynien subglacjalnych związanych ze zlodowaceniem bałtyckim, łąki - równiny akumulacji biogenicznej w ich obrębie, bądź dna dolin wód roztopowych, natomiast lasy - porastają w głównej mierze równiny sandrowe. Najcenniejsze typy lasów - kwaśne dąbrowy i grądy występują zwykle na obrzeżach rynien subglacjalnych, a lasy i bory bagiennie zajmują terasy przyjeziorne lub zarośnięte jeziora. Spotyka się tu przykłady bardzo dobrze funkcjonujących torfowisk źródliskowych i przejściowych. W obszarze reprezentowane są jeziora ramienicowe, dystroficzne i eutroficzne. Uroczyska Kujańskie są ważnym terenem występowania gatunków roślin i zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

4.2. Jakość i znaczenie

Główną oś obszaru stanowi jezioro Borówno i genetycznie związane z nim mniejsze zbiorniki, w których występują siedliska ramienicowe. W jeziorze Borówno (powierzchnia 207 ha, głębokość maksymalna 18,5 m), rośnie chroniona w Polsce i bardzo rzadka w Europie ramienica *Lychnothamnus barbatus*. Gatunek ten był odnotowany na tym stanowisku blisko 100 lat temu i utrzymał się do tej pory. Południowa część jeziora jest zdominowana przez łąki ramienicowe budowane przez *Nitellopsis obtusa* i *Chara tomentosa*. W północnej części Uroczysk Kujańskich znajduje się eutroficzne jezioro Wierzchołek (pow. 9,6 ha), do którego przylega torfowisko źródliskowe z czynnym procesem kształtowania się trawertynów. W obrębie tego torfowiska występują populacje rzadkich mszaków chronionych w Polsce: *Drepanocladus vernicosus*, kod 1393 (= *Hamatocaulis vernicosus*, kod 6216) - gatunku z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz *Tomentypnum nitens* i *Helodium blandowii*. W ostoi znajdują się dwa jeziora dystroficzne Mały Smólsk (pow. 2,07 ha) i Czarcie (Czarciak k. pn.-zach. brzegów jeziora Borówno; pow. 1,96 ha). Jezioro Mały Smólsk reprezentuje jedyny znany w Wielkopolsce przykład czystowodnego, głębokiego jeziora dystroficznego, bez roślinności w obrębie lustra wody. Jezioro to otacza torfowisko mszarne z rzadkimi torfowcami oraz bór bagienny. Nad jeziorem Czarcie spotyka się ważką zalotkę większą (*Leucorrhinia pectoralis*) - gatunek z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Na uwagę zasługuje także jezioro Wielki Smólsk (pow. 14,60 ha) - przykład beztorfowiskowego jeziora alloiotroficznego. Obszar wyróżnia kompleks unikalnych kwaśnych dąbrów w odmianie kontynentalnej, bardzo dobrze wykształconych i zachowanych, budowanych przez drzewostany ponad 200-letnie. Dna rynien i dolin zajmują łąki, a wzdłuż cieków lasy łęgowe. W południowej części obszaru spotyka się płaty grądów i kwaśnych buczyn. Na zachód od miejscowości Kujan, w obrębie niecki występuje kompleks borów i brzeziny bagiennych. W starym parku nad jeziorem Mały Kujan oraz w płatach kwaśnych dąbrów nad brzegami jeziora Borówno stwierdzono chrząszcza pachnicę dębową (*Osmoderma eremita*) - gatunek z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	B		o
M	X		b
M	K02.03		i
M	G02		i
M	E02.03		o
L	E01.03		i
M	E01.03		o
M	E03		i

M	B		i
M	G02		o
M	F02.03		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	B		o
L	A03		i
M	B		i
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

anonymus 2003 Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2002, 2. Monitoring jezior WIOŚ Poznań, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań GĄBKA M. 2004 Zbiorowiska roślinne jezior humusowych Wielkopolski na tle ich uwarunkowań siedliskowych. Rozprawa doktorska. Zakład Hydrobiologii, Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Poznań Gąbka M., Owianny P. M 2005 Ekosystemy jeziorno-torfowiskowe północnej części Wielkopolski jako ostoje rzadkich i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych Chrońmy Przyrodę Ojczystą 61,2 30-40 Gąbka M., Owianny P. M. 2006 Materiały do znajomości flory ramienic (Characeae) Kraju Złotowskiej (Zachodnia Polska) Bad. Fizjogr. Pol. Zach., Ser. B 55 163-182 Gąbka M., Owianny P. M. 2006 Shallow humic lakes of the Wielkopolska region - relation between dystrophy and eutrophy in lakes ecosystems Limnological Review 6 95-102 Gąbka M., Owianny P. M., Sobczyński T. 2004 Acidic lakes in the Wielkopolska region - physico-chemical properties of water, bottom sediments and the aquatic micro- and macrovegetation Limnological Review 4 81-88 Gąbka M., Owianny P. M., Sobczyński T. 2008 The ecology of charophytes and their distribution pattern along environmental gradients from waters in Wielkopolska region (western Polska) 5th International Symposium On Extant And Fossil Charophytes, Rostock, Germany, 21.09 - 01.10.2008 Owianny P. M. 2006 Bruzdnice Wielkopolski - stan rozpoznania, gatunki nowe, rzadkie i zagrożone. Ogólnopolska konferencja i warsztaty "Rzadkie, ginące i reliktowe gatunki roślin i grzybów. Problemy zagrożenia i ochrony różnorodności flory Kraków, 30-31 maja 2006 r. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN Owianny P. M., Gąbka M. 2004 Roślinność ekosystemów wodnych Kraju Złotowskiej. [W:] G. Ziółkowski, red, Przyroda Kraju Złotowskiej Wielkopolskie Stowarzyszenie Pracy Organicznej "Ekorozwój", Urbański Wyd., Toruń 38-50 Owianny P. M., Gąbka M. 2007 Zbiorniki ramienicowe i dystroficzne - cechy diagnostyczne w świetle programu Natura 2000 i przykładów z Lasów Pilskich Stud. i Mat. CEPL, Rogów 2/3

(16) 584-600 Owsiany P.M., Gąbka M. 2001-2008 Materiały do poznania flory i roślinności Krajny Złotowskiej Materiały nie publikowane Owsiany P.M., Gąbka M. 2007 Cenne ekosystemy wodne Lasów Piłskich (RDLP Piła) - stan, potrzeby i możliwości aktywnej ochrony [W:] Siedliska i gatunki wskaźnikowe w lasach - III Konferencja Aktywne Metody Ochrony Przyrody w Zrównoważonym Leśnictwie Rogów 20-21 marca 2007 Owsiany P.M., Gąbka M., Sobczyński T. 2008 Summer Dinoflagellata diversity in relation to habitat parameters in different types of freshwater bodies dominated by charophytes. 5th International Symposium On Extant And Fossil Charophytes Rostock, Germany, 21 September - 1 October 2008 Owsiany P.M., Łażniewska I., Kowalski W. W. A., Gąbka M. 2008 Biogeography and habitat requirements of *Peridinium raciborskii* var. *palustre* (Dinoflagellata) in Polska. [In:] Żelazna-Wieczorek J., (Ed.), Renaturalisation of water ecosystems and algae communities. Book of abstracts Polish Phycological Society, Łódź Pasierbski M. 1994 Stopień zaniku jezior w zależności od kształtu i genezy niecki na przykładzie środkowej części Pojezierza Krajeńskiego Acta Univer. N. Copernici, Geografia 27 111-119 Pawlaczyk P., Gruca M., Jermaczek A., Jermaczek P 2006 Ostoje siedliskowe Natura 2000 w lasach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Piłe- Zasoby siedlisk przyrodniczych i gatunków, Propozycja uszczegółowienia granic mscr dla RDLP w Piłe Pawlaczyk P., Stańko R., Ruta R. 2007 Uroczyska Złotowskie. Natura 2000 Standardowy Formularz Danych. Propozycja Klubu Przyrodników, Świebodzin, manuskrypt 1-12 Rusińska A., Gąbka M., Owsiany P. M. 2008 Materiały do poznania mszaków Krajny Złotowskiej Materiały niepublikowane Ruta R. 2007 Wyniki inwentaryzacji bezkręgowców Natura 2000 w Nadleśnictwie Złotów (przeprowadzonej w ramach powszechnej inwentaryzacji siedlisk i gatunków Natura 2000). Klub Przyrodników, Piła-Świebodzin. Ruta R., Konwerski S., Królik R., Lasoń A., Miłkowski M. 2006 Nowe stanowiska skórnikowatych (Coleoptera: Dermestidae) w Polsce. Część 2. Megatominae. Wiad. entomol. 25, 1 21-28 Stańko R., Chłopek K., Gawroński A. 2004 Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza ekosystemów mokradłowych Nadleśnictwa Złotów (wykonano na zlecenie Nadleśnictwa Złotów) Klub Przyrodników, Pracownia Ochrony Przyrody, Świebodzin, manuskrypt 1-99

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	100.0				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie	-	100.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu
Adres:	Polska Jana Henryka Dąbrowskiego 79 60-529 Poznań
Adres e-mail:	sekretariat.poznan@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

- Tak
 Nie, ale jest w przygotowaniu
 Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH300052

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)